

GEOGRAFIJA_9 TEMA

Temos pavadinimas

Daugiaspalvė aplinka: etnografiniai regionai Lietuvoje, Lietuvos piliečiai Lietuvoje ir pasaulyje

Temos santrauka ir pagrindinis tikslas

Ši tema orientuojasi į daugiaspalvę Lietuvą, kurią galima pastebėti tiek jos viduje, t.y. per etnografinius regionus ir jų savitumą, tiek išorėje, t.y. per pasaulio lietuvių bendruomenės. Šioje temoje vaikai sužinos apie skirtumus, egzistuojančius tarp etnografinių regionų, kaip tautiniai kostiumai ar maistas. Vaikai taip pat susipažins su pasaulio lietuvių bendruomenėmis ir jų iniciatyvomis ar paminklais, bei kiek lietuvių gyvena skirtingose pasaulio šalyse.

Raktiniai žodžiai

Daugiaspalviškumas, etnografiniai regionai, pasaulio lietuviai, tautinės bendruomenės užsienyje

Svarbūs aspektai	
Kalbinis lygmuo ir kiti aspektai, į ką svarbu atkreipti dėmesį	A - pagrindinis - B - tarpinis - C - pažengęs Tyrinėjimas 1 – B/C (tekstas apie sostines gali būti skaitomas anglų kalba) Tyrinėjimas 2 – B/C *(tekstai apie Kauno geležinkelio tunelį, Elektrėnų pramonę ir Frenkelio odos fabriką gali būti skaitomi anglų kalba) Tyrinėjimai tinkami/gali būti pritaikomi skirtingoms amžiaus grupėms.
Laikas pasiruošimui ir į ką svarbu atkreipti dėmesį ruošiantis temai	Apie 55 min. Siūlome tyrinėjimus atlikti eilės tvarka. Svarbūs žingsniai: <ul style="list-style-type: none">• Užsiregistravimas į edukacinę platformą;• Temos tyrinėjimų peržiūrėjimas (ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas skirtingų nuorodų peržiūrėjimui/perskaitymui);• Reikiamų (ar papildomų) priemonių pasirengimas; <i>Siekiant kiekviename tyrinėjime plačiau paanalizuoti tam tikrus aspektus, pateiktą papildomą informaciją ar vaizdus galite peržiūrėti kartu su vaikais arba pasiūlykite vaikams panagrinėti ją dar prieš tyrinėjimus.</i>
Laikas, skirtas temai	Apie 55 min. su įžanga ir temos aptarimu/jsivertinimu tuo atveju, jei vaikai abu tyrinėjimus daro savarankiškai ir vieną po kito. Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba jiems atlikus abu tyrinėjimus. <i>Preliminarus tyrinėjimų laikas (įtraukiant aptarimus po kiekvieno):</i> Tyrinėjimas 1 – iki 20 min. *(tyrinėjimui atlikti vaikai turi skaityti papildomus tekstus, ieškoti informacijos, todėl atlikimo laikas gali skirtis) Tyrinėjimas 2 – iki 35 min. *(tyrinėjimui atlikti vaikai turi skaityti papildomų tekstų, ieškoti skirtingos informacijos, todėl atlikimo laikas gali skirtis).
Priemonės, kurias galima naudoti temai	<ul style="list-style-type: none">• Edukacinė platforma• Kompiuteriai arba mobilieji telefonai tyrinėjimams atlikti

	<ul style="list-style-type: none"> Papildoma medžiaga/nuorodos, kurią analizuoja besimokantieji
Papildomos nuorodos, kurios padės tyrinėjimus dar labiau praplėsti/pagilinti	<p>Abiejuose šios temos tyrinėjimuose pateiktos papildomos nuorodos į skirtingus tekstus lietuvių kalba, kurių vaikai, norėdami atsakyti į klausimus, turėtų perskaityti. Todėl rekomenduojame Jums atidžiai susipažinti su nuorodose esama informacija ir, atsižvelgiant į vaiko lietuvių kalbos lygmenį, adaptuoti (pvz. sutrumpinti) tekstus.</p>

Mokymosi scenarijaus eiga:

Dalis	Veiklos aprašymas	Skiriamas laikas
Pradžia	Įženkite į temą pradėdami keliais klausimais ir bendra diskusija vaikų grupėje: <ul style="list-style-type: none"> Kas yra daugiaspalviškumas? Ką jis jums simbolizuoja? Kaip manote, kokias Lietuvos vietas ir/ar objektus simbolizuoja daugiaspalviškumas? 	5 min.
Pagrindinė dalis ir aptarimas	<p>Atliekami abu tyrinėjimai. Jei vaikai tyrinėjimus daro savarankiškai, siūlome sekti laiką.</p> <p>Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba atlikus visus tyrinėjimus. Siūlome tyrinėjimų rezultatus aptarti Jums prisijungus prie edukacinės platformos ir multimedijos pagalba rodant pažymėtus vaikų atsakymus. Galima ties kiekvienu tyrinėjimu plačiau diskutuoti: <i>Kuriuose etnografiniuose regionuose esate buvę? Kuris iš etnografinių regionų jums atrodo įdomiausias? Kokia jūsų valstybės, kurioje gyvenate, etnografinė bendruomenė? Kokia ji? Ir pan.</i></p> <p>Galutiniam aptarimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ką atliekant tyrinėjimus sužinojote naujo? Kas po šių tyrinėjimų dabar Lietuvoje jums labiausiai asocijuojasi su daugiaspalviškumu? 	40 min.
Kaip tęsti tyrinėjimus?	<p>Po 1 tyrinėjimo galite vaikams duoti papildomą užduotį, padėsiančią susipažinti su tautiniais raštais Lietuvos regionuose. Peržiūrėję Lietuvos regionų tautinius raštus, vaikai gali nupiešti ar kitaip iliustruoti/sukurti pasirinktą objektą: juostą, audinio fragmentą, aprangos dalį ar kostiumą. Sukurtus objektus vaikai gali pristatyti kitiems. Kelios nuorodos, kurios padės vaikams susipažinti su raštais:</p> <p>Tautinės juostos ir audinių raštai: https://www.blsm.org/sites/default/files/homework/Juostos%20ir%20Rastai.pdf</p> <p>Leidiny's Lietuvos juostų raštai (e-paveldas): https://www.epaveldas.lt/object/recordDescription/KMM/LIMIS-140414053</p>	Galite pasirinkti laiką

Po 2 tyrinėjimo galite su vaikais patyrinėti valstybės, kurioje gyvenate, lietuvių bendruomenę. Tyrinėjimui atlikti paskatinkite vaikus ieškoti papildomos informacijos apie bendruomenės susikūrimą, veiklas, jei turite galimybę, galite paskatinti vaikus pakalbinti skirtingus bendruomenės atstovus, sukurti pristatymą apie bendruomenę ir pan.